

Toimittajalta.

Kesä on vähitellen loppumaisillaan, tämä ihana kesä, jonka kuluessa Pohjolan luonto kaikkine elävine olentoineen kerrankin on saanut nauttia yltäkylläisestä päivänpaisteesta. Auringon valoa ja lämpöä on vuotanut maan yli kuin runsauden sarvesta, ja ihmisiä on muistutettu siitä, että onnen säteilevä kirkkaus ja rakkauden lämmittävä rauha voisivat kuulua elämän ehtoihin ihmistenkin kesken, mutta minä-olennoille näkyy yhä olevan vaikeata taipua olemassaolon ja kauneuden korkeampiin toivomuksiin. Intohimojen aallot nousevat korkealle syvyyksistä ihmisten rinnoissa, tavoittelevat taivasta, mutta lyhyistyvät kokoon omaan voimattomuuteensa. Kuten Elias muinoin sai kokea, ei Herran ääni kuulu intohimojen myrskyjen ja pauhujen keskeltä, – se kuuluu järjen ja omantunnon hiljaisena kuiskeena, vasta kun intohimojen pauhaava meri lepää tynnenä rinnassa.

Oi yksilöt, oi kansat, monta nousee kysymystä mieleen, kun katselee nykyajan elämää: miksi ei voitaisi tehdä noin, miksi ei menetellä näin? Ja kuitenkin on mieli siitä iloinen, että nähtävästi ollaan kaikesta huolimatta menossa hyvään päin. On sittenkin kuin elettäisiin valkenevan aamun, nousevan päivän edellä. On kuin ovi uuteen päivään olisi jo raollaan. Voidaan jo aavistaen nähdä, minkälainen on oleva elämä oven tuolla puolen, uuden aikakauden sarastaessa. Kalojen kausi loppuu, Vesimies astuu näyttämölle.

*

On sanottu, että Vesimies on veljeyden merkki. On sanottu, että Vesimieskauden tuntomerkinä on oleva suurempi suvaitsevaisuus, ymmärtämys ja anteeksiantavaisuus ihmisten kesken ja toiselta puolen myös suurempi auttavaisuus ja taloudellinen yhdenvertaisuus. Köyhyys ja kurjuus poistuu maailmasta, mikäli se ulkonaisista olosuhteista on ollut riippuvainen, ja tilalle astuu yleinen hyvinvointi. Köyhiä ja rikkaita ovat ainoastaan ne, jotka tahtovat sitä olla.

Sanalla „veljeys“ on monen korvissa sentimentaalinen kaiku. Tämä johtuu väärinkäsityksestä, ei siitä, että veljeys itsessään olisi tunteellisuutta. Veljeys ei ole oikeutta vastaan. Veljeys nousee korkealle yli oikeuden, mutta veljeyttä ei ole ilman oikeutta. Veljeyden rikkojaa voidaan armahtaa, mutta ihminen itse ei tunne itseään veljeksi veljien kesken, jollei hän täytä oikeuden vaatimuksia ensin. Vapaus seuraa lain täyttymystä, ja rakkaus on suurinta vapautta, niinkuin se on korkeinta lakia.

Vesimieskaudella ei pelätä sanoja „veljeys“ ja „rakkaus“, päinvastoin etsitään niiden merkitystä ja toteuttamismahdollisuuksia. Ja koska rakkaus on itsessään vapaata, ei veljeyttä voida toteuttaa pakolla. Ei yhteiskuntiakaan voida rakentaa veljeyden pohjalle, ennenkuin yksilöt – ainakin enemmistö – tulevat vakuutetuiksi veljeyden ja rakkauden oikeutuksesta. Ja kuinka semmoinen vakaumus on

voitettavissa? Useimmille yksilöille ainoastaan siten, että he eläessään saavat nähdä veljesrakkauden vaikutuksia ja tuloksia. Esimerkin voima voittaa ihmisminuuksien vastahakoisuuden ja epäilyksen.

Entä esimerkki, mistä se tulee?

Se on luotava. Muutamat yksilöt ovat toisia hieman edellä sydämen kehityksessä – vai sanommeko omantunnon ja järjen? Muutamat ovat ikäänkuin kokeneet enemmän. He tietävät sisässään, että vihalla ja itsekkyydellä ei paljoa voiteta, mutta että lempeys ja hyvyys lopulta perii maan. Nämä yksilöt saavat suuren elämäntehtävän alkavassa Vesimieskaudessa. Heidän tulee näyttää toisille, s. o. suurille joukoille, esimerkkiä elämän taidossa.

Oi te kaikki heränneet ihmissielut, älkää paetko tätä tehtäväänne, älkää epäröikö, älkää lannistuko. Jumalat odottavat teiltä, että otatte ensimmäisen askeleen.

*

Ja mikä on ensimmäinen askel?

Koska rakkautta ei voi toteuttaa yksinään muu kuin Jumala ja koska veljeyden käsitteeseen kuuluu, että useat sitä yhdessä elävät, on ensimmäinen askel siinä, että ne yksilöt siellä täällä ympäri maailmaa, jotka tuntevat veljeyden hengen puhuvan itsessään, ryhmittyvät yhteen toisiaan tukemaan ja toisistaan iloitsemaan, näyttäen siten esimerkkiä maailmalle.

Neljättäkymmentä vuotta sitten olin nuori. Kysyin silloisilta tovereiltani Teosofisessa Seurassa: „emmekö me teosofit joka kaupungissa ja joka looshissa voisi elää jollain tavalla yhdessä, yhteisissä taloissa tai siirtoloissa, joissa aineelliset elämänehtomme olisivat enemmän yhdenvertaisia kuin nyt, joissa ei ainakaan kenenkään tarvitsisi kärsiä nälkää ja kurjuutta?“ Vaikka ajatus on outo useimmille, tunnustivat monet, että siinä oli jotain oikeudenmukaista ja järkevää, mutta millä tavalla se olisi mahdollinen toteuttaa, sitä ei kukaan ymmärtänyt.

Ymmärtäneekö vieläkään?

Sitä on kuitenkin moniaalla, esim. Amerikassa, koetettu toteuttaa. Jos ei aate ole täysin onnistunut, on tämä riippunut yksilöiden valmistumattomuudesta, ei siitä, että ajatus olisi väärä. Ajatus on tulevan ajan oma, ja se tulee – vaikkapa tuhatkautta epäonnistumisen jälkeen – toteutumaan.

Minusta on vain tuntunut, että teosofein pitäisi kyetä sitä yrittämään toteuttaa. Sehän on teosofisen liikkeen perusajatus ja Teosofiseen Seuraan liittyjät ovat aina tunnustaneet uskovansa veljeyteen. Ja jos T. S. on joutunut jollain tavalla umpikujaan, ei tämä saata riippua muusta kuin siitä, että usko ei ole pukeutunut tekoihin. Usko ilman tekoja on kuollut. Teosofinen liike kuolee, jos ei se uskalla muuttaa veljesajatusta keskinäiseksi veljesrakkaudeksi. Eikä merta kauemmas tarvitse kalaan mennä. Jolleivät teosofit opi toisiaan teoissa rakastamaan, eivät he liioin opi yhdessä maailmaa auttamaan.

H. P. B:kin sanoi, että meidän pitäisi pyrkiä siihen, että maailma voisi sanoa meistä kuten ensimmäisistä kristityistä: katso kuinka he rakastavat toisiaan!

Emme usko kahden ihmisen onneen, ellemmme näe heidän rakastavan toisiaan. Emme usko avioliiton onneen yleensä, jos vain näemme riitaisia, epäsopuisia, katkeria aviopareja. Mutta jos yhdenkin onnellisen perheen näemme, silloin on meidän helppo uskoa avioliiton onnen mahdollisuuteen, koska sitä uskoa ei tarvitse meihin ulkoapäin tyrkyttää, – se piilee siemenenä omassa sydämessämme.

Samoin ei maailma herää täydelliseen uskoon ja luottamukseen, jos sille vain kerrotaan veljesrakkauden ihanuudesta. Mutta se lämpenee heti rinnassaan, jos näkisi yhdyskunnan, jonka jäsenet todella eläisivät sovussa, rauhassa ja onnessa. Sillä rakkaus on ihmissydämen luonnollinen tila. Ja kun näitä yhdyskuntia olisi ympäri asuttua maailmaa!

Oi missä viivytte uranaukaisijat, te rohkeat sielut, jotka uuden päivän aamukelloja ryhdytte soittamaan?

(Ruusu-Risti 1932 Elokuu N:o 6, s. 169-172)